

livet gaae sin jævne Gang, der er der Haab om, at gjennem Forhandlinger det, som egentlig er Folkets Repræsentation, kan komme tilstede paa en ganske anden Maade end ved et ubetinget Fleertalsherredømme. Jeg sagde, at denne Sag ikke burde gaae uden meget alvorlige og dybtgaaende Forhandlinger, og det forekommer mig ogsaa, at det er berettiget, naar der ved en sliig Leilighed udtales Grundsætninger, som, om de end ikke ere istand til strax at skaffe sig praktisk Gylbigheid, saa dog pege hen til, hvad der kan komme tilstede. Jeg vil tænke mig, at de Mænd, der i 1849 have givet den Valglov, som vi nu forandre, kunde have seet ud i Fremtiden og erfaret, hvad der er steet i denne Mellemtid; jeg tør da med Visshed sige, at Valgloven ikke var fremkommen i den Stillelse, hvori den nu foreligger. Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg var dengang ikke kommet frem; det er en Erfaring, der er afvunden den Tid, der ligger imellem 1849 og nu. Naar der er udtalt, at ogsaa Folkethingskredsene skulle undergaae Forandringer, som bedre stemme med Befolkningens Aand, saa forekommer det mig, at man ogsaa ved denne Leilighed bør udtale en Grundsætning, der muligviis engang i Tiden, saasnart Befolkningen selv faaer Die for, hvad der kan og bør gjøres i denne Retning, kunde faae sin frugtbringende Indflydelse. Og naar flere ærede Herrer tale om at forsøge Folkethingsmedlemmernes Antal og forandre den hele Sammensætning, hvoraf Folkethinget er fremgaaet, kan der være Anledning til at sige, at der er en heelt anden Maade at faae dette Forhold ordnet paa, men en Maade, som naturligviis vil kræve en Virksomhed fra Vælgerens Side, og da navnlig en saadan Deeltagelse i Valgene, at der ikke var en eneste Vælger, at der i alt Fald kun var meget faa, som ikke gjorde deres Valgret gjældende. Et saadant Folkething vilde blive et virkeligt Folkething, medens Folkethinget, som det nu er, er et Thing, som er fremgaaet af bestemt adskillte Dele af det danske Land. Landet er deelt i 102 Dele, og af disse 102 Dele sender hver sin Repræsentant til Folkethinget. Men hvis jeg tænkte mig, at det danske Folks Vælgere skulde være de samme, som de nu ere, men at de deelte sig — uden Hensyn til

Landets Inddeling — i 102 Dele, hvoraf enhver sendte sin Folkethingsmand, saa vilde dette blive et virkeligt Folkething. Dette forudsatte jo rigtignok en saadan Virksomhed, en saadan Deeltagelse i Valgene, Omsigt og Ordning i selvstændigt dannede Kredse, som vi ikke endnu kunne imødeføe; men jeg har troet ikke at burde undlade ved denne Leilighed at udtale denne Tanke, at Vælgerne deelte sig, som de selv ønskede det, i et saa stort Antal Kredse, som der skal sendes Repræsentanter ind til Folkethinget. Dette blev et virkeligt Folkething, og ikke et Folkething, fremgaaet af visse bestemte Kredse af Landet; Muligheden vilde da ikke være affaaeren et Mindretal, der dog som saadant havde sin Berettigelse i saa Henseende, til at gjøre sig gjældende, saasnart en saadan Ordning som den, jeg her løselig har paapeget, blev gennemført. Det er denne Tanke, jeg ikke har villet undlade at udtale ved denne Valglovs Behandling, sjønt vel vidende, at den ikke endnu kan gjøres gjældende. Det vil være let for de Herrer at anføre mangfoldige praktiske Vanskeligheder, som vilde være forbundne med at realisere Tanken, men saasandt fri Virksomhed og Folkets Selvdeling i Kredse er det, som giver det rette Folkething, saasandt denne Grundsætning ikke kan omstødes, er det berettiget at fremkomme med den her, hvor vi skulle give en Valglov for den følgende Tid; thi da bør man, mener jeg, udtale denne Anskuelse, der, som jeg haaber, vil blive et Frøkor, som kan spire i Fremtiden.

Steen: Jeg har med stor Tilfredsstillelse bemærket, at der ikke fra nogen af de ærede Taleres Side er fremkommet Indvendinger imod det Hovedprincip, jeg har gjort gjældende, med Hensyn til, hvorvidt det i og for sig er retfærdigt, at Grundlovens Bestemmelser angaaende Forholdet mellem Repræsentationens Størrelse og Folkemængden skeer fuldstændig Fyldest. Endog det ærede Medlem, der nærmest skulde kunne antages at have Noget at indvende derimod, — jeg sigter til det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) — har kun uegentligt gjort det, idet han nemlig, da han hentydede til, at jeg havde støttet mig til Landsthingsudvalgets Fleer-